

Brusel 30. listopadu 2023
(OR. en)

16149/23

Interinstitucionální spis:
2023/0438(COD)

COPEN 423
DROIPEN 172
MIGR 433
COSI 240
JAI 1587
CODEC 2359

NÁVRH

Odesílatel:	Martine DEPREZOVÁ, ředitelka, za generální tajemnici Evropské komise
Datum přijetí:	28. listopadu 2023
Příjemce:	Thérèse BLANCHETOVÁ, generální tajemnice Rady Evropské unie
Č. dok. Komise:	COM(2023) 755 final
Předmět:	Návrh SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY, kterou se stanoví minimální pravidla pro předcházení napomáhání k nepovolenému vstupu, tranzitu a pobytu v Unii a pro boj proti takovému napomáhání a kterou se nahrazuje směrnice Rady 2002/90/ES a rámcové rozhodnutí Rady 2002/946/SVV

Delegace naleznou v příloze dokument COM(2023) 755 final.

Příloha: COM(2023) 755 final

EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 28.11.2023
COM(2023) 755 final

2023/0439 (COD)

Návrh

SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY,

kteřou se stanoví minimální pravidla pro předcházení napomáhání k nepovolenému vstupu, tranzitu a pobytu v Unii a pro boj proti takovému napomáhání a kterou se nahrazuje směrnice Rady 2002/90/ES a rámcové rozhodnutí Rady 2002/946/SVV

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. SOUVISLOSTI NÁVRHU

• Odůvodnění a cíle návrhu

Převaděčství migrantů je trestná činnost, která nerespektuje lidský život a zbavuje člověka důstojnosti v honbě za ziskem, porušuje základní práva a podkopává cíle EU v oblasti řízení migrace.

Boj proti převaděčství migrantů a jeho prevence je jednou z priorit Evropské unie a má zásadní význam pro komplexní řešení nelegální migrace. Zločinecké sítě zneužívají zoufalství lidí a používají pozemní, námořní a letecké trasy k napomáhání nelegální migraci, ohrožují lidské životy a snaží se všemožně maximalizovat své zisky.

Předsedkyně von der Leyenová ve svém projevu o stavu Unie dne 13. září 2023 vyzvala k posílení všech nástrojů, které má EU k dispozici pro účinný boj proti převaděčství migrantů, a to prostřednictvím aktualizace stávajícího, více než dvacet let starého legislativního rámce. Vyzvala také k posílení správy v oblasti převaděčství migrantů a k posílení úlohy agentur EU, zejména Europolu. Zdůraznila také, že na řešení tohoto celosvětového problému je třeba spolupracovat s partnery, a proto Komise pořádá mezinárodní konferenci, na níž vytvoří globální alianci s výzvou k přijetí opatření pro boj proti převaděčství migrantů.

Převaděčství migrantů do EU a v rámci jejího území dosahuje nových rozměrů, k čemuž přispívá rostoucí poptávka v důsledku vznikajících a prohlubujících se krizí, zejména hospodářských recesí, mimořádných událostí v oblasti životního prostředí způsobených změnou klimatu, jakož i konfliktů a demografického tlaku v mnoha třetích zemích. Převaděčství migrantů je hnací silou nárůstu počtu nelegálních vstupů do EU: v roce 2022 bylo na vnějších hranicích EU zjištěno přibližně 331 000 nedovolených vstupů, což je nejvyšší počet od roku 2016 a představuje 66% nárůst oproti předchozímu roku¹. Do konce září roku 2023 bylo na vnějších hranicích EU zjištěno přibližně 281 000 nedovolených překročení hranice, což představuje 18% nárůst oproti stejnému období v roce 2022. Je to ve shodě s nárůstem převaděčských aktivit, o čemž svědčí nový rekord, kdy členské státy v roce 2022 nahlásily agentuře Frontex více než 15 000 převaděčů migrantů². S ohledem na nárůst počtu nelegálních vstupů v roce 2023 a různé celosvětové krize v řadě zemí původu a tranzitu lze očekávat trvale vysoké a potenciálně zvýšené migrační toky do Evropy³ a související trestnou činnost v oblasti převaděčství.

Odhaduje se, že více než 90 % nelegálních migrantů, kteří se dostanou do EU, využívá služeb převaděčů⁴, většinou organizovaných ve zločineckých skupinách. Převaděčské sítě navíc dosahují trestnou činností značných zisků, jejichž celosvětová výše se odhaduje v rozmezí 4,7 až 6 miliard EUR ročně⁵. Pro omezení nelegální migrace má proto prvořadý význam zajištění důrazné a rozhodné reakce na činnost převaděčů. Odhaduje se, že činnost bezohledných převaděčů migrantů, zejména na moři, má od roku 2014 za následek ohromující počet obětí – více než 28 000 osob⁶.

¹ Frontex, Analýzy rizik pro roky 2023/2024.

² Frontex, Analýzy rizik pro roky 2023/2024.

³ Frontex, Analýza rizik pro roky 2023/2024.

⁴ Odhady Europolu.

⁵ Úřad OSN pro drogy a kriminalitu, Globální studie o převaděčství migrantů, 2018.

⁶ Mezinárodní organizace pro migraci, projekt Pohřešování migrantů, k dispozici na adrese: <https://missingmigrants.iom.int/region/mediterranean>.

Přibližně polovina sítí převaděčů migrantů je zapojena i do dalších trestných činů, jako je obchodování s lidmi, pašování drog a palných zbraní, a zároveň napomáhá nepovolenému pohybu v rámci EU. Donucovací a justiční orgány čelí mnoha neustále se vyvíjejícím výzvám: rychle se měnící a přizpůsobující způsoby práce převaděčů; zvýšené používání výhrůzek a násilí vůči migrantům i donucovacím orgánům⁷; potíže s vyhledáváním a zatýkáním převaděčů, kteří se skrývají v zemích mimo EU; používání široké škály dopravních prostředků, včetně plavidel nezpůsobilých k plavbě na moři, hůře odhalitelných plavidel (např. rybářských člunů a provizorních kovových člunů), silničních vozidel, v nichž jsou migranti nebezpečným způsobem ukryti, jakož i komerčních a charterových letů, které se stále častěji používají k dopravě migrantů do zemí v blízkosti EU nebo v jejím sousedství, odkud se migranti následně snaží neoprávněně vstoupit na území EU⁸; využívání digitálních nástrojů ve všech fázích procesu, a to jak při online reklamě na převaděčské služby, trasy a ceny, tak při padělání dokladů; používání kryptoměn, digitálních peněz nebo jiných neoficiálních forem plateb (např. *hawala*)⁹.

Boj proti převaděčství migrantů má zásadní význam pro rozbití sítí organizované trestné činnosti, které mohou způsobit porušování lidských práv a smrt, a pro boj proti nárůstu nelegální migrace do EU. Komplexní a udržitelný přístup k migraci vyžaduje kombinaci důrazných a účinných opatření, která doplní vzájemně přínosná partnerství se zeměmi původu a tranzitu, řeší základní příčiny migrace, zejména nelegální migrace, a zároveň bojují proti organizované trestné činnosti, včetně převaděčství migrantů a obchodování s lidmi. Nový pakt o migraci a azylu¹⁰ staví do středu svého komplexního přístupu k migraci předcházení převaděčství migrantů a boj proti němu.

Stávající právní a operační rámec EU pro převaděčství migrantů je třeba modernizovat a posílit s cílem zlepšit nástroje, které má Evropská unie k dispozici pro předcházení této neustále se vyvíjející trestné činnosti a reakci na ni, a to i v souvislosti s právními povinnostmi, které pro Unii a její členské státy vyplývají z mezinárodního práva podle Protokolu proti pašování přistěhovalců po zemi, po moři a letecky.

Tento návrh směrnice je součástí souboru opatření, která realizují výzvu předsedkyně von der Leyenové a jejichž cílem je modernizovat a posílit stávající právní rámec a poskytnout Unii pravidla, která jsou vhodná k danému účelu. Aktualizuje a modernizuje stávající trestněprávní pravidla EU z „balíčku proti převaděčství“, který se skládá ze směrnice 2002/90/ES, kterou se stanoví společná definice trestného činu napomáhání k nepovolenému vstupu, tranzitu a pobytu¹¹, a rámcového rozhodnutí 2002/946/SVV o posílení trestního rámce s cílem zabránit napomáhání k nepovolenému vstupu, tranzitu a pobytu¹².

K tomuto návrhu je připojen návrh nařízení Komise¹³, který posiluje policejní spolupráci i pravomoci Europolu v oblasti převaděčství migrantů a obchodování s lidmi, zejména tím, že kodifikuje zřízení Evropského střediska pro boj proti převaděčství v rámci Europolu a posiluje jeho související pravomoci. Návrh posiluje strategické a operativní úkoly Europolu v oblasti boje proti převaděčství migrantů s cílem řídit a podporovat činnost střediska a určovat a provádět operativní priority a opatření. Zavádí rámec řízení, který zahrnuje subjekty členských států odpovědné za problematiku převaděčství migrantů, Komisi a další agentury

⁷ Europol, Zločinecké sítě v oblasti převaděčství migrantů, Europol Spotlight, 2023.

⁸ Frontex, Analýzy rizik na roky 2023/2024.

⁹ Europol (2023), Zločinecké sítě v oblasti převaděčství migrantů, Europol Spotlight.

¹⁰ COM(2020) 609 final.

¹¹ Úř. věst. L 328, 5.12.2002, s. 17.

¹² Úř. věst. L 328, 5.12.2002, s. 1.

¹³ COM(2023) 754 final.

EU. Prohlubuje spolupráci mezi agenturami Frontex a Eurojust a posiluje spolupráci mezi Europolem a třetími zeměmi.

Tento balíček je předkládán v den konání mezinárodní konference, kterou se zahajuje „globální aliance pro boj proti převaděčství migrantů“. Touto konferencí Komise vytváří rámec pro silnou politickou spolupráci s mezinárodními partnery s cílem společně bojovat proti převaděčství migrantů na celém světě.

Tyto tři iniciativy doplňují stávající iniciativy v oblasti boje proti převaděčství migrantů, provádění obnoveného akčního plánu EU proti převaděčství (2021–2025)¹⁴ modernizací stávajícího právního rámce EU pro postihování převaděčů migrantů působících na migračních trasách a stanovením obnoveného právního a operativního rámce a rámce mezinárodní spolupráce proti převaděčství migrantů pro nadcházející roky.

Cílem těchto návrhů je společně modernizovat právní rámec pro boj proti převaděčství migrantů, abychom si zajistili nezbytné právní a operativní nástroje, které nám umožní reagovat na nový způsob práce převaděčů, jak je uvedeno v pracovním programu Komise na rok 2024, který byl oznámen dne 17. října 2023.

Cíle návrhu

Současný právní rámec EU ve věci napomáhání k nepovolenému vstupu, tranzitu a pobytu v EU byl přijat v roce 2002 na základě ustanovení, která předcházela Lisabonské smlouvě. Obecným cílem tohoto návrhu směrnice je zavést moderní trestněprávní nástroj EU, který jasně definuje a účinně postihuje trestný čin napomáhání k nepovolenému vstupu, tranzitu a pobytu v EU v souladu s ustanoveními článku 83 Smlouvy o fungování Evropské unie a Protokolu proti pašování přistěhovalců po zemi, po moři a letecky.

Tento návrh směrnice sleduje tyto konkrétní cíle:

- *Zajištění účinného vyšetřování, stíhání a postihování organizovaných zločineckých sítí odpovědných za převaděčství migrantů*

Hodnocení stávajícího balíčku proti převaděčství v rámci programu REFIT z roku 2017 a následné sledování jeho provádění poukázalo na problémy spojené s širokou definicí toho, co je trestným činem napomáhání k nepovolenému vstupu, tranzitu a pobytu. Konkrétně poukázalo na skutečnost, že vzhledem k široké definici trestného činu a neexistenci výjimek nebyl tento balíček účinný při vytváření jasnosti a právní jistoty ohledně rozlišení mezi napomáháním k nelegální migraci a humanitární pomocí. Tento návrh objasňuje, které trestné činy by měly být trestně stíhány. Patří mezi ně napomáhání za finanční nebo hmotnou úplatu nebo její příslib; napomáhání, které s vysokou pravděpodobností způsobí vážnou újmu určité osobě, i když je prováděno bez finanční nebo hmotné motivace; a v případech veřejného podněcování státních příslušníků třetích zemí, například prostřednictvím internetu, ke vstupu na území Evropské unie, tranzitu přes ně nebo neoprávněnému pobytu na tomto území. Návrh rovněž objasňuje, že účelem směrnice není trestně stíhat státní příslušníky třetích zemí za to, že byli převedeni, za pomoc poskytovanou rodinným příslušníkům ani za humanitární pomoc či podporu základních lidských potřeb poskytovanou státním příslušníkům třetích zemí v souladu s právními povinnostmi.

Zpřesněná definice dále stanoví, že k trestnému činu napomáhání může dojít na území kteréhokoli členského státu, což usnadní justiční spolupráci mezi členskými státy.

- *Harmonizovanější tresty zohledňující závažnost trestného činu*

¹⁴ COM(2021) 591 final.

Od přijetí balíčku proti převaděčství v roce 2002 se zločinecké sítě zapojené do převaděčství migrantů stále častěji uchylují k násilí vůči migrantům a příslušníkům donucovacích orgánů, které ohrožuje jejich životy. Návrh zavádí definici závažných trestných činů (např. trestný čin spáchaný v rámci organizované zločinecké skupiny, způsobení těžké újmy nebo ohrožení života či zdraví, zapříčinění úmrtí), kterým odpovídají vyšší trestní sazby. Minimální výše nejvyšších trestů v navrhované směrnici je vyšší než v současném balíčku proti převaděčství (který předpokládal nejvyšší trest odnětí svobody v délce nejméně 8 let) a byla stanovena s přihlédnutím k celkovému systému trestů zavedenému trestněprávními nástroji EU. Za hlavní trestný čin napomáhání by bylo možné uložit trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby nejméně tři roky, za závažné trestné činy (např. organizovaný zločin, použití hrubého násilí) nejméně 10 let a za nejzávažnější trestné činy (s následkem smrti) 15 let.

– *Zlepšení dosahu soudní příslušnosti*

Osoby, které organizují a provádějí převaděčství migrantů, často pobývají mimo EU, a jsou proto mimo dosah soudní příslušnosti členských států. Navrhovaná směrnice rozšiřuje soudní příslušnost členských států na případy, kdy se napomáhání k nepovolenému vstupu do EU nezdáří a státní příslušníci třetích zemí přijdou o život, s cílem zvýšit možnosti postihovat cíle s vysokou hodnotou, tj. osoby, které organizují převaděčskou činnost, a zabránit situaci, kdy soudní pravomoc nad závažnými a tragickými případy převaděčství, k nimž dochází například v mezinárodních vodách, nemůže vykonávat žádný stát: jde například o případ, kdy se loď, které nejsou způsobilé k plavbě, potopí v mezinárodních vodách, tedy před dosažením teritoriálních vod některého členského státu nebo třetí země. Navrhovaná směrnice rovněž rozšiřuje soudní příslušnost u trestných činů spáchaných na palubě lodí nebo letadel registrovaných v členském státě nebo plujících pod jeho vlajkou a u trestných činů spáchaných právníky osobami, které podnikají v EU, ale nemusí tam nutně být usazeny.

– *Posílení zdrojů členských států pro boj proti převaděčství migrantů a jeho předcházení*

Aby se zajistilo, že členské státy budou účinně bojovat proti převaděčství migrantů, požaduje navrhovaná směrnice, aby členské státy zajistily, že příslušné donucovací a justiční orgány budou mít odpovídající zdroje, budou dostatečně vyškolené a specializované, aby zajistily účinnou prevenci, vyšetřování a stíhání pachatelů. Kromě toho by členské státy měly také pracovat na předcházení převaděčství migrantů, a to prostřednictvím informačních a osvětových kampaní, výzkumných a vzdělávacích programů.

– *Zlepšení sběru údajů a podávání zpráv*

Nedostatek spolehlivých, komplexních a srovnatelných údajů o trestných činech převaděčství migrantů a reakcích trestního soudnictví na vnitrostátní a evropské úrovni byl v hodnocení z roku 2017¹⁵ označen za klíčový prvek, který brání posouzení účinků balíčku proti převaděčství v členských státech; kromě toho brání vnitrostátním tvůrcům politik a odborníkům z praxe ve sledování a měření účinnosti svých opatření. V zájmu řešení tohoto nedostatku a zajištění lepšího sledování návrh požaduje, aby členské státy každoročně shromažďovaly a vykazovaly statistické údaje. Přispělo by to k lepšímu pochopení povahy a rozsahu převaděčství migrantů, odhalování případů a reakcí systémů trestního soudnictví členských států, což by podpořilo tvorbu politik založenou na faktických podkladech.

¹⁵ SWD(2017) 117 final.

- **Soulad s platnými předpisy v této oblasti politiky**

Tento návrh je v souladu s novým paktem o migraci a azylu, který stanoví důraznou evropskou reakci na převaděčství migrantů v EU i mimo její území jako zásadní součást komplexního přístupu k migraci. Provádí obnovený Akční plán EU proti převaděčství migrantů (2021–2025)¹⁶, a to prostřednictvím aktualizace a modernizace stávajícího právního rámce EU pro postihování převaděčů migrantů působících na migračních trasách. Návrh zachovává soulad a logickou provázanost s akčními plány EU předloženými Komisí pro trasy přes centrální Středomoří, východní Středomoří, západní Středomoří a Atlantik a západní Balkán, jakož i se souborem nástrojů, který se zabývá využíváním komerčních dopravních prostředků k napomáhání nelegální migraci do EU¹⁷ a návrhem nařízení o opatřeních vůči dopravcům, kteří usnadňují nebo vykonávají obchodování s lidmi nebo převaděčství migrantů v souvislosti s nedovoleným vstupem na území Evropské unie¹⁸. Je také v souladu se závazky komplexních partnerství v oblasti migrace přijatými na mezinárodní úrovni.

Tento návrh je rovněž v souladu s Protokolem proti pašování přistěhovalců po zemi, po moři a letecky, doplňujícím Úmluvu OSN proti nadnárodnímu organizovanému zločinu, jíž je Evropská unie smluvní stranou. Protokol OSN zahrnuje finanční nebo jiný majetkový prospěch jako znak skutkové podstaty trestného činu a stanoví, že státní příslušníci třetích zemí nebudou podle protokolu trestně stíháni za to, že se stali obětí tohoto trestného činu.

Návrh podporuje cíle strategie bezpečnostní unie EU¹⁹, Strategie EU pro boj proti organizované trestné činnosti na období 2021–2025²⁰ a Strategie pro boj proti obchodování s lidmi na období 2021–2025²¹, jakož i revidované strategie EU pro námořní bezpečnost²².

Návrh je v souladu s Pokyny Komise z roku 2020 k provádění pravidel EU týkajících se vymezení a předcházení napomáhání k nepovolenému vstupu, tranzitu a pobytu²³, v nichž se uvádí, že humanitární pomoc stanovená zákonem (například v rámci pátracích a záchranných operací) nemůže a nesmí být kriminalizována, že trestní stíhání nestátních subjektů, které provádějí pátrací a záchranné operace na moři v souladu s příslušným právním rámcem, představuje porušení mezinárodního práva, a proto jej právo EU nepřipouští, a že v příslušných případech by se mělo posoudit, zda se u daného činu jedná o „humanitární pomoc“ – tedy pojem, který nelze vykládat způsobem umožňujícím kriminalizovat jednání stanovené zákonem, by mělo být provedeno na základě individuálního posouzení případů s přihlédnutím ke všem relevantním okolnostem.

- **Soulad s ostatními politikami Unie**

Návrh směrnice je v souladu s cíli politiky sledovanými Unií, a to zejména s následujícími dokumenty:

- směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/42/EU ze dne 3. dubna 2014 o zajišťování a konfiskaci nástrojů a výnosů z trestné činnosti v Evropské unii a návrh směrnice o navrácení a konfiskaci majetku²⁴,

¹⁶ COM(2021) 591 final.

¹⁷ K dispozici na adrese: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/cs/ip_23_3057.

¹⁸ COM(2021) 753 final.

¹⁹ COM(2020) 605 final.

²⁰ COM(2021) 170 final.

²¹ COM(2021) 171 final.

²² Závěry Rady 14280/23 ze dne 24. října 2023 o revidované strategii EU pro námořní bezpečnost a jejím akčním plánem.

²³ Úř. věst. C 323, 1.10.2020, s. 1.

²⁴ COM(2022) 245 final.

- Úmluva o vzájemné pomoci v trestních věcech mezi členskými státy Evropské unie,
- směrnice 2014/41/EU o evropském vyšetřovacím příkazu v trestních věcech,
- směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/29/EU ze dne 25. října 2012, kterou se zavádí minimální pravidla pro práva, podporu a ochranu obětí trestného činu a kterou se nahrazuje rámcové rozhodnutí Rady 2001/220/SVV,
- směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/36/EU ze dne 5. dubna 2011 o prevenci obchodování s lidmi, boji proti němu a o ochraně obětí, kterou se nahrazuje rámcové rozhodnutí Rady 2002/629/SVV,
- směrnice Rady 2004/81/ES ze dne 29. dubna 2004 o povolení k pobytu pro státní příslušníky třetích zemí, kteří jsou oběťmi obchodování s lidmi nebo obdrželi pomoc k nedovolenému přistěhovalectví a kteří spolupracují s příslušnými orgány,
- nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/794 ze dne 11. května 2016 o Agentuře Evropské unie pro spolupráci v oblasti prosazování práva (Europol),
- nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1727 ze dne 14. listopadu 2018 o Agentuře Evropské unie pro justiční spolupráci v trestních věcech (Eurojust) a o nahrazení a zrušení rozhodnutí Rady 2002/187/SVV,
- nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/2065 ze dne 19. října 2022 o jednotném trhu digitálních služeb a o změně směrnice 2000/31/ES (akt o digitálních službách),
- směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/52/ES ze dne 18. června 2009 o minimálních normách pro sankce a opatření vůči zaměstnavatelům neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí,
- rámcové rozhodnutí Rady 2009/948/SVV o předcházení kompetenčním sporům při výkonu pravomoci v trestním řízení a jejich řešení a návrh nařízení o předávání řízení v trestních věcech²⁵.

Tímto návrhem není dotčena směrnice 2004/38/ES²⁶ a dohoda o vystoupení Spojeného království z EU²⁷. Návrh v žádném ohledu nemění směrnici 2004/38/ES ani dohodu o vystoupení Spojeného království z EU.

2. PRÁVNÍ ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

• Právní základ

Právním základem tohoto návrhu je čl. 83 odst. 2 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU), který stanoví pravomoc EU určit minimální pravidla, pokud se sbližování trestněprávních předpisů členských států ukáže jako nezbytné k zajištění účinného provádění politiky Unie v oblasti, která byla předmětem harmonizačních opatření. Oblast společné přistěhovalecké politiky, zejména podmínky vstupu a pobytu, nedovoleného přistěhovalectví a neoprávněného pobytu a správa vnějších hranic EU, již podléhá harmonizaci na základě

²⁵ COM(2023) 185 final.

²⁶ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES ze dne 29. dubna 2004 o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států, o změně nařízení (EHS) č. 1612/68 a o zrušení směrnic 64/221/EHS, 68/360/EHS, 72/194/EHS, 73/148/EHS, 75/34/EHS, 75/35/EHS, 90/364/EHS, 90/365/EHS a 93/96/EHS (Úř. věst. L 158, 30.4.2004, s. 77).

²⁷ Dohoda o vystoupení Spojeného království Velké Británie a Severního Irska z Evropské unie a Evropského společenství pro atomovou energii, 2019/C 384 I/01 (Úř. věst. C 384 I, 12.11.2019, s. 1).

acquis Unie v rámci hlavy V SFEU týkající se svobody, bezpečnosti a práva, kapitoly 2 o politikách týkajících se kontrol na hranicích, azylu a přistěhovalectví, a je nezbytné zajistit její účinné provádění prostřednictvím sbližování trestních zákonů a předpisů členských států.

- **Subsidiarita**

Převaděčství migrantů je přeshraniční trestná činnost, která se přímo dotýká Unie, jejích vnějších hranic a často více než jednoho členského státu současně. Členské státy jednající samostatně nemohou tuto přeshraniční trestnou činnost úspěšně řešit. Další sbližování definice trestného činu, výše sankcí a použitelných preventivních opatření v členských státech může zajistit účinnější opatření při odhalování, vyšetřování a stíhání převaděčství migrantů a zabránit formám spekulativního výběru jurisdikce (tzv. forum shopping) ze strany pachatelů trestné činnosti, kteří využívají těch systémů, kde jsou tresty méně přísné.

S cílem zvýšit odrazující účinek sankcí v Unii zavádí návrh závažné trestné činy s odpovídajícími vyššími tresty a také přitěžující okolnosti, například v případě recidivy, pokud je trestný čin spáchán veřejným činitelem nebo osobou s palnou zbraní. Podle informací, které má Komise k dispozici, se v současné době maximální výše trestních sankcí za napomáhání k nepovolenému vstupu a tranzitu pohybuje v členských státech od jednoho roku v Belgii a Španělsku až po deset let v Bulharsku, na Kypru, v Irsku a Slovinsku. Trestní sankce za napomáhání k pobytu se v členských státech pohybují od jednoho roku v Rakousku, Belgii, Česku, Estonsku a Španělsku až po patnáct let na Kypru. Od roku 2015 považovalo patnáct členských států²⁸ za důležité změnit své vnitrostátní právní předpisy (v současné době probíhají změny ve třech členských státech²⁹), přičemž tyto změny zahrnují přísnější tresty³⁰, trestní stíhání pokusu o převaděčství³¹ a udělení výjimky pro nedovolený tranzit v případě humanitární pomoci³².

V souladu se zásadou subsidiarity a proporcionality uvedenou v čl. 5 odst. 3 Smlouvy o Evropské unii nemůže být cílů návrhu uspokojivě dosaženo na úrovni členských států, a proto jich může být lépe dosaženo na úrovni Unie. Vzhledem k nadnárodnímu rozměru převaděčství migrantů a s přihlédnutím k již existujícím právním předpisům EU se očekává, že opatření na úrovni EU budou účinnější a efektivnější a přinesou hmatatelnou přidanou hodnotu ve srovnání s opatřeními, která přijímají členské státy samostatně. Zásah EU by přinesl přidanou hodnotu v podobě dalšího sbližování trestního práva členských států, neboť by přispěl k zajištění společných podmínek pro všechny členské státy.

- **Proporcionalita**

V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v čl. 5 odst. 4 Smlouvy o Evropské unii se navrhovaná směrnice omezuje na to, co je nezbytné k posílení rámce EU pro předcházení převaděčství migrantů a boj proti němu, a nepřekračuje rámec toho, co je nezbytné k dosažení daných politických cílů.

S cílem konkrétně řešit závažné formy převaděčství migrantů, například ty, jež mají za následek vážnou újmu na zdraví nebo ztrátu života, které v současné době nejsou výslovně uvedeny v balíčku proti převaděčství, zavádí návrh směrnice definici závažných trestných činů, jakož i soubor přitěžujících a polehčujících okolností, které zajistí přiměřenost trestních

²⁸ Belgie, Bulharsko, Kypr, Řecko, Francie, Chorvatsko, Maďarsko, Irsko, Itálie, Malta, Nizozemsko, Polsko, Portugalsko, Slovinsko a Slovensko.

²⁹ Francie, Nizozemsko, Slovensko.

³⁰ Kypr, Itálie, Nizozemsko, Slovinsko.

³¹ Belgie.

³² Francie.

sankcí v souladu se zásadou proporcionality trestních sankcí zakotvenou v čl. 49 odst. 3 Listiny.

- **Volba nástroje**

V souladu s čl. 83 odst. 2 Smlouvy o fungování Evropské unie lze sbližování trestních zákonů a předpisů členských států, které je nezbytné k zajištění účinného provádění politiky Unie v oblasti, která byla předmětem harmonizačních opatření, dosáhnout pouze prostřednictvím směrnice Evropského parlamentu a Rady přijaté řádným legislativním postupem.

3. VÝSLEDKY HODNOCENÍ *EX-POST*, KONZULTACÍ SE ZÚČASTNĚNÝMI STRANAMI A POSOUZENÍ DOPADŮ

- **Hodnocení *ex post* / kontroly účelnosti platných právních předpisů**

V roce 2017 bylo v rámci programu Komise pro účelnost a účinnost právních předpisů (REFIT) provedeno hodnocení balíčku proti převaděčství. Jeho cílem bylo posoudit, zda je balíček proti převaděčství vhodný pro daný účel. Za tímto účelem byla hodnocena účinnost, účelnost, relevance, soudržnost a přidaná hodnota stávajících ustanovení pro EU. Z hodnocení vyplynulo, že všechny členské státy balíček proti převaděčství provedly a odpovídajícím způsobem změnilly své právní předpisy. Přijetí balíčku proti převaděčství vyjasnilo rozdíl mezi trestnými činy převaděčství a obchodování s lidmi a umožnilo další sbližování definic trestného činu se všemi členskými státy, které zavedly sankce za napomáhání k nepovolenému vstupu, tranzitu a pobytu.

Zjištění hodnocení poukázala na závažný nedostatek spolehlivých a srovnatelných údajů o trestných činech převaděčství migrantů a reakcích trestního soudnictví na vnitrostátní a evropské úrovni, což ovlivňuje téměř všechna kritéria hodnocení. Vzhledem k omezené dostupnosti údajů není možné posoudit, jak a do jaké míry přímo souvisí zvýšení počtu odhalených a stíhaných převaděčů nebo posílení spolupráce mezi členskými státy s prováděním balíčku proti převaděčství. Sběr a analýza spolehlivých a včas zasílaných statistických údajů o trestné činnosti a trestním soudnictví jsou nezbytné pro rozvoj politiky založené na faktických poznatcích na úrovni EU.

Dostupné údaje a názory zúčastněných stran poukázaly na kritické i uspokojivé prvky, pokud jde o účinnost, s níž balíček proti převaděčství dosahuje svých cílů. Zatímco například odrazující účinek těchto právních předpisů byl v souvislosti s nárůstem převaděčství migrantů do EU zpochybněn, sbližování trestního rámce bylo hodnoceno pozitivněji.

Rozdíly byly zaznamenány i mezi různými kategoriemi zúčastněných stran, které vyjádřily různé a někdy i protichůdné názory na jednotlivé aspekty balíčku proti převaděčství. Většina oslovených osob a organizací se vyslovila pro změnu stávající definice trestného činu. Přestože současné ustanovení čl. 1 odst. 2 směrnice o napomáhání ponechává členským státům volbu, zda udělí výjimku z trestních sankcí za napomáhání k nedovolenému vstupu a tranzitu, pokud se provádí z humanitárních důvodů, bylo toto ustanovení kritizováno pro svou nepovinnou povahu, která s sebou nese nedostatek jasnosti a právní jistoty. Zástupci občanské společnosti vyjádřili obavy ohledně vnímaného rizika trestního stíhání za pomoc poskytovanou organizacemi občanské společnosti nebo jednotlivci, kteří pomáhají nelegálním migrantům a/nebo s nimi pracují.

Tyto názory a kritika se týkaly jak humanitární pomoci poskytované na území členského státu, tak na hranicích nebo na volném moři, a to navzdory rozdílným právním rámcům, které se na toto jednání vztahují. Analýza provádění balíčku proti převaděčství odhalila, že v jednotlivých členských státech existují různé přístupy k tomu, co je trestný čin: zatímco v některých členských státech se orgány zaměřují na případy napomáhání, je-li páčáno s

výdělečným úmyslem nebo organizovanými zločineckými skupinami, v jiných jsou vzhledem k široké definici trestného činu stíhány i osoby poskytující služby nelegálním migrantům v rámci své profesní činnosti nebo poskytující pomoc z nezištných důvodů.

- **Konzultace se zúčastněnými stranami**

Komise vedla o provádění balíčku proti převaděčství řadu cílených konzultací s širokým okruhem zúčastněných stran. Tyto konzultace zahrnovaly donucovací a justiční orgány členských států, příslušné agentury EU (Eurojust, Europol, Evropská agentura pro pohraniční a pobřežní stráž, Agentura pro základní práva) a zástupce občanské společnosti, kteří byli konzultováni v rámci přípravy hodnocení balíčku proti převaděčství v roce 2017, při přípravě pokynů Komise k provádění pravidel EU týkajících se definice a předcházení napomáhání k nepovolenému vstupu, tranzitu a pobytu v roce 2020, při přípravě obnoveného akčního plánu EU proti převaděčství (2021–2025) a v průběhu roku 2023 v rámci sledování a mapování provádění balíčku proti převaděčství v členských státech.

Zúčastněné strany obecně kladně hodnotily sbližování trestněprávního rámce v členských státech. Různé kategorie zúčastněných stran vyjádřily rozdílné názory na definici trestného činu a na nepovinný charakter udělování výjimek pro činnosti prováděné z humanitárních důvodů. Zástupci organizací občanské společnosti zdůraznili, že široká definice trestného činu způsobuje nejasnosti a právní nejistotu, jakož i rizika trestního stíhání humanitární pomoci poskytované organizacemi občanské společnosti nebo jednotlivci, kteří pomáhají nelegálním migrantům a/nebo s nimi pracují, přičemž členské státy neuvedly, že by bylo třeba definici trestného činu zúžit nebo zavést povinnou výjimku z trestního stíhání. Vzhledem k různým vnitrostátním přístupům k trestnému činu napomáhání, které snižují účinnost společného postupu EU, a s cílem zaměřit se na trestné činy páchané s výdělečným úmyslem zejména organizovanými zločineckými skupinami je však nutné trestný čin napomáhání jasně definovat. Konzultace s Europolem a Eurojustem rovněž směřovaly k témuž přístupu, jelikož by usnadnil operativní spolupráci a reakci.

Při přípravě tohoto návrhu Komise konzultovala členské státy, Eurojust, Europol a Evropskou agenturu pro pohraniční a pobřežní stráž ohledně hlavních nedostatků v právním a operačním rámci EU a ohledně možných reakcí na ně.

- **Posouzení dopadů**

Návrh se výjimečně předkládá bez doprovodného posouzení dopadů. Tento návrh nicméně vychází z faktických poznatků shromážděných v rámci hodnocení REFIT balíčku proti převaděčství provedeného v roce 2017, z veřejné konzultace o obnoveném akčním plánu EU proti převaděčství migrantů (2021–2025), z informací a faktických poznatků poskytnutých Europolem, Eurojustem a agenturou Frontex, jakož i ze spolupráce s členskými státy a zúčastněnými stranami občanské společnosti v rámci sledování provádění stávajícího právního rámce. Informace a faktické poznatky shromážděné v rámci těchto konzultací poukázaly na problémy v podobě závažného nedostatku spolehlivých a srovnatelných údajů o trestných činech převaděčství migrantů a reakcích trestního soudnictví na vnitrostátní a evropské úrovni, na potřebu dále sjednotit definici trestného činu a jasněji vymezit trestný čin podle právních předpisů EU, zejména pokud jde o prvek finančního zisku, nepovinnou povahu výjimky z trestních sankcí jednání zaměřeného na poskytování humanitární pomoci, vnímaná rizika trestního stíhání a odrazující účinek stávajících právních předpisů.

- **Účelnost právních předpisů a zjednodušení**

V souladu s Programem Komise pro účelnost a účinnost právních předpisů (REFIT) by všechny iniciativy, jejichž cílem je revidovat stávající právní předpisy EU, měly usilovat o zjednodušení a zajištění účinnějšího dosažení stanovených cílů politiky (tj. snížením

nadbytečné regulační a administrativní zátěže členských států. Cílem navrhované směrnice je zlepšit schopnost členských států účinně bojovat proti převaděčství migrantů, zejména s ohledem na hrozby a trendy, které se objevily a vyvíjely v posledních dvou desetiletích od vstupu balíčku proti převaděčství v platnost.

Návrh sblíží právní prostředí, které se zabývá trestním stíháním a postihováním převaděčství migrantů ve všech členských státech. Očekává se, že nová pravidla zajistí větší právní jistotu, pokud jde o trestně stíhaná jednání, a přizpůsobí trestní sankce závažnosti trestných činů.

• **Základní práva**

Tento návrh ctí základní práva a dodržuje zásady uznané články 2 a 6 Smlouvy o Evropské unii a obsažené v Listině základních práv Evropské unie (dále jen „Listina“).

V souvislosti s bojem proti převaděčství migrantů je důležitých několik základních práv a svobod zakotvených v Listině. Patří mezi ně právo na respektování lidské důstojnosti (článek 1), právo na život a nedotknutelnost lidské osobnosti (články 2 a 3), zákaz mučení a nelidského či ponižujícího zacházení anebo trestu (článek 4), právo na osobní svobodu (článek 6), respektování soukromého a rodinného života (článek 7), právo na ochranu osobních údajů (článek 8), právo na vlastnictví (článek 17), právo na azyl (článek 18), práva dítěte (článek 24), právo na účinnou právní ochranu a spravedlivý proces (článek 47), presumpce nevinu a právo na obhajobu (článek 48), zásady zákonnosti a přiměřenosti trestných činů a trestů (článek 49) a právo nebýt dvakrát trestně stíhán nebo trestán za stejný trestný čin (článek 50).

Tento návrh směrnice by díky zahrnutí závažných trestných činů, přitěžujících a polehčujících okolností, režimu sankcí pro právnické osoby a požadavku na preventivní opatření zvýšil účinnost boje proti trestné činnosti převaděčství migrantů a zajistil přiměřenou reakci. Tím se rovněž zvyšuje ochrana všech příslušných základních práv dotčených státních příslušníků třetích zemí.

Ustanovení zavádějící nové trestné činy nebo sankce či pozměňující definici trestného činu byla důkladně analyzována s ohledem na právo na účinnou právní ochranu a spravedlivý proces, presumpci nevinu a právo na obhajobu, zásady zákonnosti a přiměřenosti trestných činů a trestů a právo nebýt dvakrát trestně stíhán nebo trestán za stejný trestný čin. Byla rovněž analyzována z hlediska dodržování svobody shromažďování a sdružování a práva na rodinný život.

Směrnici bude nutné provést ve vnitrostátních právních předpisech při dodržení základních práv. Členské státy by měly zejména zajistit, aby ukládání sankcí respektovalo zásady Listiny, včetně výsady nevypovídat ve vlastní neprospěch, práva nevypovídat a zákazu být dvakrát trestně stíhán nebo trestán za stejný trestný čin. Členské státy by rovněž měly zajistit, aby byla dodržována procesní práva podezřelých nebo obviněných osob v trestním řízení, jak je zakotveno v šesti směrnicích EU o procesních právech, tj. ve směrnicích Evropského parlamentu a Rady 2010/64/EU³³, 2012/13/EU³⁴, 2013/48/EU³⁵, (EU) 2016/343³⁶, (EU) 2016/800³⁷ a (EU) 2016/1919³⁸.

³³ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/64/EU ze dne 20. října 2010 o právu na tlumočení a překlad v trestním řízení (Úř. věst. L 280, 26.10.2010, s. 1).

³⁴ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/13/EU ze dne 22. května 2012 o právu na informace v trestním řízení (Úř. věst. L 142, 1.6.2012, s. 1).

³⁵ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/48/EU ze dne 22. října 2013 o právu na přístup k obhájci v trestním řízení a řízení týkajícím se evropského zatýkacího rozkazu a o právu na informování

4. ROZPOČTOVÉ DŮSLEDKY

Tento návrh má pro Unii rozpočtové důsledky, zejména dodatečné lidské zdroje potřebné pro Evropskou komisi (4 plné pracovní úvazky) k zajištění podpory členským státům při provádění ve vnitrostátním právu a správném provedení legislativního balíčku, který zahrnuje tuto směrnici a návrh nařízení o posílení policejní spolupráce v souvislosti s předcházením, odhalováním a vyšetřováním převaděčství migrantů a obchodování s lidmi a o zvýšení podpory Europolu při předcházení těmto trestným činům a boji proti nim.

V příloze legislativního finančního výkazu, která je připojena k tomuto návrhu a k návrhu nařízení, jsou tyto potřeby podrobněji popsány a odůvodněny.

5. DALŠÍ PRVKY

- **Plány provádění a způsob monitorování, hodnocení a podávání zpráv**

V souladu s tímto návrhem směrnice jsou členské státy povinny uvést v účinnost právní a správní předpisy nezbytné k dosažení souladu s touto směrnicí nejpozději do jednoho roku od jejího vstupu v platnost a sdělit jejich znění Komisi. Odpovídající vnitrostátní předpisy musí na tuto směrnici výslovně odkazovat.

- **Informativní dokumenty (u směrnice)**

Má se za to, že nejsou nutné žádné informativní dokumenty týkající se provedení.

- **Podrobné vysvětlení konkrétních ustanovení návrhu**

Článek 1 – Předmět: toto ustanovení vymezuje oblast působnosti navrhované směrnice, zejména stanoví minimální pravidla týkající se definice trestných činů a sankcí za napomáhání k nepovolenému vstupu, tranzitu a pobytu státních příslušníků třetích zemí v Unii, jakož i opatření k lepšímu předcházení tomuto jevu a boji proti němu.

Článek 2 – Definice: toto ustanovení obsahuje definice hlavních pojmů použitých ve směrnici, a to „státní příslušník třetí země“, „nezletilá osoba bez doprovodu“ a „právnícká osoba“.

Článek 3 – Trestné činy: toto ustanovení definuje, že úmyslná pomoc státnímu příslušníkovi třetí země při vstupu na území kteréhokoli členského státu, tranzitu přes ně nebo pobytu na tomto území je trestným činem, pokud existuje skutečný nebo přislíbený finanční nebo hmotný prospěch nebo pokud je vysoce pravděpodobné, že trestný čin způsobí člověku vážnou újmu. Za trestný čin se považuje také veřejné navádění státních příslušníků třetích zemí, například prostřednictvím internetu, k nedovolenému vstupu na území Unie, tranzitu přes ně nebo pobytu na tomto území. Návrh rovněž v bodech odůvodnění zdůrazňuje, že účelem směrnice není trestně stíhat státní příslušníky třetích zemí za to, že jsou převáděni. V bodech odůvodnění je dále upřesněno, že účelem této směrnice není trestně stíhat na jedné straně pomoc poskytovanou rodinným příslušníkům a na druhé straně humanitární pomoc

třetí strany a právu na komunikaci s třetími osobami a konzulárními úřady v případě zbavení osobní svobody (Úř. věst. L 294, 6.11.2013, s. 1).

³⁶ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/343 ze dne 9. března 2016, kterou se posilují některé aspekty presumpce nevinny a právo být přítomen při trestním řízení před soudem (Úř. věst. L 65, 11.3.2016, s. 1).

³⁷ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/800 ze dne 11. května 2016 o procesních zárukách pro děti, které jsou podezřelými nebo obviněnými osobami v trestním řízení (Úř. věst. L 132, 21.5.2016, s. 1).

³⁸ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/1919 ze dne 26. října 2016 o právní pomoci pro podezřelé nebo obviněné osoby v trestním řízení a pro osoby vyžádané v rámci řízení týkajícího se evropského zatýkácího rozkazu (Úř. věst. L 297, 4.11.2016, s. 1).

nebo podporu základních lidských potřeb poskytovanou státním příslušníkům třetích zemí v souladu s právními povinnostmi.

Článek 4 – Závažné trestné činy: toto ustanovení definuje trestné činy související se závažnějšími činy souvisejícími s napomáháním k nepovolenému vstupu, tranzitu a pobytu v Unii, např. pokud je trestný čin spáchán v rámci zločinného spolčení, způsobuje vážnou újmu nebo ohrožuje život dotčených státních příslušníků třetích zemí, je spáchán za použití hrubého násilí nebo jsou převáděni migranti obzvláště zranitelní, včetně nezletilých osob bez doprovodu. Napomáhání, které způsobí smrt jednoho nebo více státních příslušníků třetích zemí, je rovněž závažným trestným činem.

Článek 5 – Návod, pomoc a účastenství a pokus: toto ustanovení vyžaduje, aby členské státy trestně stíhaly formy pomoci a účastenství, navádění k trestným činům a pokusy o ně, jak je uvedeno v této směrnici.

Článek 6 – Sankce ukládané fyzickým osobám: toto ustanovení stanoví minimální pravidla pro sankce za trestné činy a závažné trestné činy definované v této směrnici. Členské státy by měly zajistit, aby za ně byly ukládány účinné, přiměřené a odrazující trestní sankce. Navrhovaná výše sankcí odráží závažnost trestných činů: hlavní trestný čin napomáhání by měl být trestán odnětím svobody s horní hranicí trestní sazby nejméně tři roky; závažné trestné činy by měly být trestány odnětím svobody s horní hranicí trestní sazby nejméně deset let; nejzávažnější trestné činy, zejména ty, které způsobí smrt státních příslušníků třetích zemí, by měly být trestány odnětím svobody s horní hranicí trestní sazby nejméně patnáct let. Navrhovaný článek rovněž stanoví další sankce nebo opatření, která mohou být uložena odsouzeným fyzickým osobám.

Článek 7 – Odpovědnost právnických osob: toto ustanovení obsahuje povinnosti zajistit odpovědnost právnických osob za trestné činy uvedené v této směrnici, pokud byly tyto trestné činy spáchány ve prospěch těchto právnických osob. Ustanovení rovněž stanoví, že členské státy zajistí, aby právnické osoby mohly nést odpovědnost za nedostatečný dohled a kontrolu, které umožnily spáchání trestného činu ve prospěch této právnické osoby. Kromě toho by odpovědnost právnické osoby neměla vylučovat trestní řízení proti fyzickým osobám.

Článek 8 – Sankce ukládané právnickým osobám: toto ustanovení stanoví sankce vztahující se na právnické osoby zapojené do trestných činů, na něž se vztahuje tento návrh. Tyto sankce musí být přiměřené závažnosti trestného činu. Uložené pokuty by se měly pohybovat od 3 % celkového celosvětového obrátu za základní trestný čin, do 5 % za závažné trestné činy až po 6 % za trestný čin s přitěžujícími okolnostmi, který způsobí smrt.

Článek 9 – Přitěžující okolnosti: toto ustanovení stanoví přitěžující okolnosti, které mají justiční orgány zohlednit při ukládání sankcí v souvislosti s trestnými činy vymezenými v této směrnici.

Článek 10 – Polehčující okolnosti: toto ustanovení stanoví polehčující okolnosti, které mají justiční orgány zohlednit při ukládání sankcí v souvislosti s trestnými činy vymezenými v této směrnici.

Článek 11 – Promlčecí doby pro trestné činy: toto ustanovení stanoví promlčecí doby, aby příslušné orgány mohly po dostatečně dlouhou dobu vyšetřovat, stíhat a projednávat trestné činy, na které se vztahuje tento návrh, a vykonávat příslušné sankce. Tento návrh stanoví minimální délku promlčecích dob v rozmezí sedmi (výjimečně pěti) až patnácti let v závislosti na závažnosti trestného činu.

Článek 12 – Soudní příslušnost: toto ustanovení vyžaduje, aby členské státy stanovily soudní příslušnost pro trestné činy vymezené v tomto návrhu. Každý členský stát by měl stanovit svou soudní příslušnost pro trestné činy spáchané částečně nebo zcela na jeho území nebo

spáchané jeho státním příslušníkem nebo osobou s obvyklým pobytem nebo spáchané na lodi nebo v letadle registrovaném na jeho území nebo ve prospěch právnické osoby usazené nebo působící na jeho území. Ustanovení rovněž stanoví, že členské státy by měly stanovit soudní příslušnost v případech pokusů o trestný čin, pokud měly za následek smrt dotčených státních příslušníků třetích zemí.

Článek 13 – Prevence: toto ustanovení vyžaduje, aby členské státy přijaly preventivní opatření ke snížení počtu trestných činů vymezených v této směrnici, například prostřednictvím informačních a osvětových kampaní a vzdělávacích programů.

Článek 14 – Zdroje: cílem tohoto ustanovení je zajistit, aby vnitrostátní orgány, které odhalují, vyšetřují a stíhají trestné činy napomáhání a rozhodují o nich, měly odpovídající počet kvalifikovaných zaměstnanců a dostatečné finanční, technické a technologické zdroje nezbytné k účinnému plnění svých úkolů.

Článek 15 – Odborná příprava: toto ustanovení od členských států vyžaduje, aby poskytovaly příslušným orgánům a jejich zaměstnancům specializovanou odbornou přípravu a zajistily pro ni odpovídající zdroje.

Článek 16 – Vyšetřovací nástroje: cílem tohoto ustanovení je zajistit, aby vyšetřovací nástroje, které jsou ve vnitrostátním právu stanoveny pro případy organizované nebo jiné závažné trestné činnosti, bylo možné použít i v případech napomáhání k nelegální migraci.

Článek 17: Sběr údajů a statistiky: toto ustanovení řeší potřebu systematicky shromažďovat informace o úsilí v boji proti napomáhání nelegální migraci a poskytovat statistické údaje o této trestné činnosti za účelem vypracování fakticky podložené politiky na úrovni EU. Vyžaduje, aby členské státy shromažďovaly, zveřejňovaly a každoročně zasílaly Komisi příslušné statistické údaje.

Článek 18: Nahrazení směrnice Rady 2002/90/ES a rámcového rozhodnutí Rady 2002/946/SVV: toto ustanovení nahrazuje stávající ustanovení v oblasti trestního stíhání napomáhání k nepovolenému vstupu, tranzitu a pobytu ve vztahu k členskými státy vázaným touto směrnicí.

Článek 19 – Provedení: toto ustanovení stanoví podmínky provedení, zejména to, že členské státy musí směrnicí provést ve vnitrostátním právním řádu do jednoho roku od vstupu v platnost.

Návrh

SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY,

kteřou se stanoví minimální pravidla pro předcházení napomáhání k nepovolenému vstupu, tranzitu a pobytu v Unii a pro boj proti takovému napomáhání a kterou se nahrazuje směrnice Rady 2002/90/ES a rámcové rozhodnutí Rady 2002/946/SVV

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 83 odst. 2 této smlouvy, s ohledem na návrh Evropské komise,

po předložení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru¹,

s ohledem na stanovisko Výboru regionů²,

v souladu s řádným legislativním postupem,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Napomáhání k nepovolenému vstupu, tranzitu a pobytu v Unii je trestná činnost, která ohrožuje lidské životy a nerespektuje důstojnost člověka, a to za účelem dosažení vysokých zisků, přičemž jsou podkopávána základní práva. Tato trestná činnost přispívá k nelegální migraci a narušuje cíle Unie v oblasti řízení migrace. K páčání této trestné činnosti vede rostoucí poptávka a vysoké zisky, kterých zločinecké organizace dosahují. Předcházení těmto trestným činům a boj proti nim je pro Unii nadále prioritou.
- (2) Směrnice 2002/90/ES³ a rámcové rozhodnutí Rady 2002/946/SVV⁴ („balíček proti převaděčství“) tvoří právní rámec Unie pro boj proti napomáhání k nepovolenému vstupu, tranzitu a pobytu státních příslušníků třetích zemí. Zavádí společnou definici trestných činů napomáhání k nepovolenému vstupu, tranzitu a pobytu a stanoví trestní rámec pro postih těchto trestných činů. Aby bylo možné reagovat na vyvíjející se trendy a dále zvýšit účinnost rámce Unie pro předcházení těmto trestným činům a boj proti nim, je nutné aktualizovat stávající právní rámec.
- (3) Závěry Evropské rady z 9. února 2023 potvrdily potřebu posílit opatření Unie k předcházení nelegální migraci a ztrátám na životech, zejména zintenzivněním spolupráce se zeměmi původu a tranzitu a zajištěním silnější spolupráce mezi

¹ Úř. věst. C , , s. .

² Úř. věst. C , , s. .

³ Směrnice Rady 2002/90/ES ze dne 28. listopadu 2002, kterou se definuje napomáhání k nepovolenému vstupu, přechodu a pobytu (Úř. věst. L 328, 5.12.2002, s. 17, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2002/90/oj>).

⁴ Rámcové rozhodnutí Rady 2002/946/SVV ze dne 28. listopadu 2002 o posílení trestního rámce s cílem zabránit napomáhání k nepovolenému vstupu, tranzitu a pobytu (Úř. věst. L 328, 5. 12. 2002, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_framw/2002/946/oj).

členskými státy a s Europolem, agenturou Frontex a Eurojustem. Obnovený akční plán proti převaděčství migrantů (2021–2025) stanoví politickou reakci na převaděčství migrantů jako zásadní součást komplexního přístupu k migraci, jak uvádí nový pakt o migraci a azylu. Tento plán stanoví opatření ve čtyřech prioritních oblastech: posílení spolupráce s partnerskými zeměmi a mezinárodními organizacemi; postihování převaděčů migrantů a předcházení vykořisťování migrantů; posílení spolupráce a podpora činnosti donucovacích a justičních orgánů a rozšiřování znalostní základny.

- (4) Napomáhání k nepovolenému vstupu, tranzitu a pobytu je nadnárodním jevem a opatření přijatá na úrovni Unie a na vnitrostátní úrovni by měla uznávat jeho mezinárodní rozměr. Opatření Unie a členských států by proto měla zohledňovat mezinárodní závazky Unie a jejích členských států, mimo jiné v souvislosti s Protokolem proti pašování přistěhovalců po zemi, po moři a letecky, doplňujícím Úmluvu OSN proti nadnárodnímu organizovanému zločinu, Úmluvu OSN o mořském právu, Mezinárodní úmluvu o bezpečnosti lidského života na moři, Mezinárodní úmluvu o pátrání a záchraně na moři, Úmluvu OSN o právech dítěte, jakož i činnost Úřadu OSN pro drogy a kriminalitu.
- (5) S ohledem na vývoj činností, jejichž cílem je napomáhat k nepovolenému vstupu, tranzitu a pobytu v Unii, jakož i s ohledem na právní povinnosti Unie a členských států podle mezinárodního práva by se definice trestných činů měla ve všech členských státech dále sbližovat, aby se na příslušná jednání vztahovala komplexněji.
- (6) V souladu se zásadami zákonnosti a proporcionality trestního práva a s cílem řešit trestnou činnost, která ohrožuje lidský život a nerespektuje důstojnost člověka za účelem dosažení zisku, je nezbytné stanovit přesnou a podrobnou definici trestných činů za účelem boje proti tomuto trestnému jednání. Napomáhání k nepovolenému vstupu, tranzitu nebo pobytu v Unii by mělo být trestným činem, pokud existuje souvislost se skutečným nebo příslibeným finančním nebo hmotným prospěchem. Toto jednání by mělo být rovněž trestné, pokud je vysoce pravděpodobné, že způsobí vážnou újmu státním příslušníkům třetích zemí, kteří se stali obětí trestného činu, nebo jakékoli jiné osobě, a to i přesto, že nedošlo k finančnímu nebo materiálnímu prospěchu nebo příslibu tohoto prospěchu. Je nezbytné stanovit trestný čin s cílem odradit osoby, které veřejně nabádají, například prostřednictvím internetu, státní příslušníky třetích zemí k neoprávněnému vstupu na území Unie, tranzitu přes ně a pobytu na tomto území, od takového jednání. Poskytování objektivních informací nebo poradenství státním příslušníkům třetích zemí týkající se podmínek legálního vstupu do Unie a pobytu v ní a o mezinárodní ochraně by nemělo být chápáno jako veřejné nabádání.
- (7) Je vhodné stanovit trestní odpovědnost v případech, kdy existuje souvislost s finančním nebo hmotným prospěchem nebo kdy je vysoce pravděpodobné, že migrantům hrozí vážná újma. Tato skutková podstata obvykle nebude naplněna, pokud jde o pomoc mezi rodinnými příslušníky nebo o poskytování humanitární pomoci či podporu základních lidských potřeb. Státní příslušníci třetích zemí by neměli být trestně odpovědní za to, že se stali obětí těchto trestných činů. Kromě toho není účelem této směrnice trestně stíhat na jedné straně pomoc poskytovanou rodinným příslušníkům a na druhé straně humanitární pomoc nebo podporu základních lidských potřeb poskytovanou státním příslušníkům třetích zemí v souladu s právními povinnostmi.
- (8) Dopad napomáhání k nepovolenému vstupu, tranzitu a pobytu přesahuje hranice členského státu, v němž k nepovolenému vstupu došlo. Minimální pravidla týkající se

vymezení trestných činů by měla zahrnovat jednání, k nimž dochází na území kteréhokoli členského státu, aby i členské státy jiné než státy nepovoleného vstupu mohly učinit ohledně těchto trestných činů opatření za předpokladu, že dotčené členské státy stanoví pro tyto trestné činy soudní příslušnost.

- (9) Je třeba rozlišovat mezi trestným činem napomáhání k nepovolenému vstupu, tranzitu a pobytu v Unii a závažnými trestnými činy, které způsobují vyšší škody jednotlivcům i společnosti. Výše trestů by měla odrážet vyšší společenský zájem související se závažnějšími a škodlivějšími činy, proto by měly být závažnější trestné činy postihovány přísnějšími trestními sankcemi.
- (10) Členské státy by měly tuto směrnici uplatňovat v plném souladu s Úmluvou o právním postavení uprchlíků z roku 1951 ve znění Newyorského protokolu z roku 1967, se závazky týkajícími se přístupu k mezinárodní ochraně, zejména se zásadou nenavrácení, a se základními právy.
- (11) Sankce za trestné činy by měly být účinné, odrazující a přiměřené. Za tímto účelem by měly být pro fyzické osoby stanoveny minimální horní hranice trestu odnětí svobody. Často jsou účinná vedlejší opatření, která by proto také měla mít místo v trestním řízení. Vzhledem k možnému riziku pro veřejný pořádek a veřejnou bezpečnost, které mohou představovat, by státní příslušníci třetích zemí, kteří se dopustili trestných činů vymezených v této směrnici, měli být navraceni v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2008/115/ES⁵ nebo v souladu s vnitrostátním právem, pokud členské státy využily čl. 2 odst. 2 písm. b) uvedené směrnice, a to buď po výkonu trestu odnětí svobody v členském státě, nebo kvůli výkonu trestu odnětí svobody nebo jeho části ve třetí zemi, aniž jsou dotčena příznivější ustanovení použitelná na základě práva Unie nebo vnitrostátního práva; aniž jsou dotčena příznivější ustanovení použitelná na základě práva Unie nebo vnitrostátního práva, měli by mít tito státní příslušníci třetích zemí zakázán opětovný vstup na území členských států, a to po přiměřenou dobu, která se určí případ od případu a která může v nejzávažnějších případech dosáhnout až deseti let. Tím by neměla být dotčena diskreční pravomoc soudců nebo soudů v trestním řízení ukládat v jednotlivých případech přiměřené sankce.
- (12) Posouzení závažnosti trestného činu by se mělo vztahovat i na pokusy o spáchání trestného činu, které nevedou k nepovolenému vstupu do Unie. Pokusy, které způsobí smrt jednoho nebo více státních příslušníků třetích zemí, by měly být postihovány přísněji než jiné druhy pokusů. Stanovení minimálních pravidel pro maximální výši trestů na úrovni Unie za tyto pokusy je odůvodněné a přiměřené s ohledem na nadnárodní rozměr trestného činu a na skutečnost, že pokus o spáchání trestného činu, který má za následek smrt státních příslušníků třetích zemí, má stejnou závažnost jako spáchaný trestný čin, jehož následkem je smrt.
- (13) Pokud to vnitrostátní právo stanoví, měly by být právnické osoby trestně odpovědné za napomáhání k nepovolenému vstupu, tranzitu a pobytu v Unii. Členské státy, jejichž vnitrostátní právní předpisy nestanoví trestní odpovědnost právnických osob, by měly zajistit, aby jejich systémy správních sankcí stanovily účinné, odrazující a přiměřené druhy a úrovně sankcí dle této směrnice za účelem dosažení jejích cílů. Měly by být doprovázeny doplňkovými opatřeními. Měla by být zohledněna finanční

⁵ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/115/ES ze dne 16. prosince 2008 o společných normách a postupech v členských státech při navracení neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí (Úř. věst. L 348, 24.12.2008, s. 98, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2008/115/oj>).

situace právnických osob s cílem zajistit odrazující účinek sankcí uložených prostřednictvím trestních a jiných než trestních pokut, s přihlédnutím k celosvětovému obratu těchto právnických osob.

- (14) Účinnost sankcí uložených v praxi by měla být podpořena stanovením přitěžujících okolností, které odrážejí závažnost trestného činu. Závažnější okolnosti by měly zahrnovat situace vedoucí k dalším protiprávním činnostem, jako je vykořisťování, včetně sexuálního vykořisťování, účelové využívání migrantů, zabavení dokladů totožnosti a zapojení do nelegálního zaměstnávání.
- (15) Sbližování a účinnost výše sankcí uložených v praxi by měly podpořit také společné polehčující okolnosti, které odrážejí přispění fyzických nebo právnických osob, které se dopustily trestného činu uvedeného v této směrnici, prostřednictvím spolupráce s příslušnými vnitrostátními orgány při vyšetřování nebo odhalování tohoto trestného činu.
- (16) Aby mohly účinně bojovat proti trestným činům uvedeným v této směrnici, měly by členské státy stanovit pravidla týkající se promlčecích dob, aniž by však přitom byla dotčena vnitrostátní pravidla, která nestanoví promlčecí doby pro vyšetřování, stíhání a prosazování práva.
- (17) V rámci boje proti napomáhání k nepovolenému vstupu, tranzitu a pobytu v Unii je nanejvýš důležité zajistit účinné zabavení výnosů z trestných činů, jakož i nástrojů, které se používají k páchání trestné činnosti, včetně například lodí, motorů a dalších součástí lodí a vozidel. Za tímto účelem by se měly plně využívat stávající nástroje pro zajišťování a konfiskaci nástrojů a výnosů z trestné činnosti, jako je směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/42/EU⁶.
- (18) Vzhledem k přeshraniční povaze trestných činů uvedených v této směrnici, mobilitě pachatelů protiprávního jednání a možnosti přeshraničního vyšetřování je nezbytné stanovit pravidla pro určení soudní příslušnosti členských států, aby bylo možné tomuto jednání účinně čelit. Neoprávněný tranzit nebo pobyt, k němuž zcela nebo zčásti dochází na území určitého členského státu, by měl umožnit stanovit soudní příslušnost jinému členskému státu, než je členský stát prvního nepovoleného vstupu. Závažnost a přeshraniční povaha trestných činů uvedených v této směrnici vyžaduje, aby byla stanovena soudní příslušnost nejen u fyzických osob, které jsou státními příslušníky dotyčného členského státu, ale také u státních příslušníků třetích zemí s obvyklým bydlištěm na jeho území. U právnických osob by soudní příslušnost měla být stanovena, pokud jsou tyto osoby usazeny v dotyčném členském státě nebo pokud vykonávají obchodní činnost zcela nebo zčásti na jeho území. Ze stejných důvodů je nezbytné, aby členský stát stanovil soudní příslušnost pro trestné činy spáchané na palubě lodí a letadel registrovaných v tomto členském státě nebo plujících pod jeho vlajkou. Členské státy, včetně těch, kde se nejedná o první nepovolený vstup, by měly stanovit soudní příslušnost v souvislosti s trestnými činy uvedenými v této směrnici, pokud to vede ke vstupu, tranzitu nebo pobytu státních příslušníků třetích zemí, na které se trestný čin vztahuje, v dotčeném členském státě.
- (19) Pokud je státnímu příslušníkovi třetí země poskytnuta pomoc, aby se dostal na území určitého členského státu, mohou mít dotčené členské státy rovněž možnost stanovit

⁶ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/42/EU ze dne 3. dubna 2014 o zajišťování a konfiskaci nástrojů a výnosů z trestné činnosti v Evropské unii (Úř. věst. L 127, 29.4.2014, s. 39 ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2014/42/oj>).

svou soudní příslušnost, pokud jde o pokusy, i když státní příslušník třetí země na jejich území nevstoupí. Členské státy by měly přinejmenším stanovit svou soudní příslušnost, pokud jde o pokus o trestný čin, který zapříčinil smrt státního příslušníka třetí země.

- (20) Pokud trestný čin spadá do soudní příslušnosti více než jednoho členského státu, měly by dotčené členské státy spolupracovat, aby určily, který členský stát je pro stíhání nejvhodnější. Pokud se příslušné orgány dotčených členských států po spolupráci nebo přímých konzultacích podle rámcového rozhodnutí Rady 2009/948/SVV⁷ rozhodnou soustředit trestní řízení v jednom členském státě tím, že mu trestní řízení předají, mělo by se pro toto předání použít nařízení (EU) .../... [*navrhované nařízení o předávání řízení v trestních věcech*]⁸. Za tímto účelem by měla být náležitě zohledněna příslušná kritéria článku 5 uvedeného nařízení. Priorita a váha těchto kritérií by měla vycházet ze skutečností a podstaty každého jednotlivého případu.
- (21) V boji proti napomáhání k nepovolenému vstupu, tranzitu a pobytu v Unii by měly být využívány jak trestněprávní, tak preventivní mechanismy. Předcházení trestným činům uvedeným v této směrnici by mělo ulevit trestnímu soudnictví a obecněji by mělo vést ke snížení kriminality. Tato opatření by měla být zaměřena na zvyšování povědomí veřejnosti a zahrnovat informační kampaně, výzkumné a vzdělávací programy. Měla by se provádět ve spolupráci s ostatními členskými státy, příslušnými agenturami Unie a třetími zeměmi.
- (22) Překážkou účinné prevence a trestání trestných činů je nedostatek zdrojů a donucovacích pravomocí na straně vnitrostátních orgánů, které odhalují, vyšetřují a stíhají trestné činy uvedené v této směrnici nebo o nich rozhodují. Nedostatek zdrojů může zejména zabránit orgánům v tom, aby konaly, nebo omezit jejich donucovací opatření a umožnit pachatelům, aby se vyhnuli odpovědnosti nebo aby byli potrestáni takovou sankcí, která neodpovídá závažnosti trestného činu. V oblasti zdrojů a donucovacích pravomocí by proto měla být stanovena minimální kritéria.
- (23) Účinné fungování řetězce prosazování práva závisí na řadě odborných dovedností. Složitost problémů, které obnáší napomáhání k nepovolenému vstupu, tranzitu a pobytu v Unii, a povaha těchto trestných činů vyžadují multidisciplinární přístup, vysokou úroveň právních znalostí, technickou odbornost a finanční podporu, jakož i vysokou úroveň odborné přípravy a specializace v rámci všech příslušných orgánů. Členské státy by měly zajistit odbornou přípravu odpovídající úloze těch, kdo odhalují, vyšetřují a stíhají trestné činy týkající se napomáhání k nepovolenému vstupu, tranzitu a pobytu v Unii nebo o těchto činech rozhodují.
- (24) V zájmu zajištění zdárného prosazování by členské státy měly pro trestné činy uvedené v této směrnici zpřístupnit účinné vyšetřovací nástroje, například nástroje obsažené v jejich vnitrostátním právu pro boj proti organizované trestné činnosti nebo jiným závažným trestným činům, včetně například odposlechu komunikace, skrytého sledování včetně elektronického sledování, sledování bankovních účtů a dalších nástrojů finančního vyšetřování. Tyto nástroje by měly být uplatňovány v souladu se zásadou proporcionality a při plném dodržování Listiny základních práv Evropské unie. V souladu s vnitrostátním právem by použití těchto vyšetřovacích nástrojů měla

⁷ Rámcové rozhodnutí Rady 2009/948/SVV ze dne 30. listopadu 2009 o předcházení kompetenčním sporům při výkonu pravomocí v trestním řízení a jejich řešení (Úř. věst. L 328, 15.12.2009, s. 42, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_framw/2009/948/oj).

⁸ COM(2023) 185 final.

odůvodnit povaha a závažnost vyšetřovaných trestných činů. Mělo by být dodržováno právo na ochranu osobních údajů.

- (25) Na online obsah, který představuje trestné činy uvedené v této směrnici nebo k nim napomáhá, zejména poskytování pomoci k nepovolenému vstupu, tranzitu a pobytu v EU prostřednictvím internetu nebo veřejného navádění k těmto činům, se budou vztahovat opatření podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/2065⁹, pokud jde o nezákonný obsah.
- (26) Pro účinné řešení napomáhání k nepovolenému vstupu, tranzitu a pobytu v Unii je nezbytné, aby příslušné orgány v členských státech shromažďovaly přesné, konzistentní a srovnatelné údaje o rozsahu a vývoji trestných činů uvedených v této směrnici, o úsilí v boji proti nim a jeho výsledcích. Členské státy by měly shromažďovat příslušné statistické údaje o těchto trestných činech a podávat o nich zprávy Komisi. Komise by měla výsledky na základě údajů předaných členskými státy pravidelně posuzovat a zveřejňovat. Členské státy by rovněž měly pravidelně shromažďovat a šířit statistické údaje a informace o uplatňování této směrnice, aby bylo možné sledovat její provádění. Statistické údaje a informace by měly být mezi členskými státy srovnatelné a jejich sběr by měl probíhat na základě společných minimálních norem.
- (27) Jelikož cíle této směrnice, tedy stanovení minimálních pravidel pro předcházení napomáhání k nepovolenému vstupu, tranzitu a pobytu v Unii a pro boj proti takovému napomáhání, nemůže být uspokojivě dosaženo na úrovni členských států, a proto jej může být z důvodu rozsahu a účinku opatření lépe dosaženo na úrovni Unie, může Unie přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy o Evropské unii. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje tato směrnice rámec toho, co je nezbytné k dosažení tohoto cíle.
- (28) Tato směrnice respektuje základní práva a ctí zásady uznávané Listinou základních práv Evropské unie, zejména respektování a ochranu lidské důstojnosti, právo na nedotknutelnost osoby, zákaz mučení a nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestu, právo na svobodu a bezpečnost, práva dítěte, svobodu sdružování, právo na účinnou právní ochranu a spravedlivý proces, zásady zákonnosti a přiměřenosti trestných činů a trestů a zákaz dvojího trestu.
- (29) Cílem této směrnice je změnit a rozšířit ustanovení směrnice 2002/90/ES a rámcového rozhodnutí 2002/946/SVV. Vzhledem k tomu, že změny, které je třeba provést, jsou podstatné povahy, měly by být směrnice 2002/90/ES a rámcové rozhodnutí 2002/946/SVV v zájmu přehlednosti v plném rozsahu nahrazeny ve vztahu k členským státům, které jsou vázány touto směrnicí.
- (30) Touto směrnicí není dotčeno uplatňování směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES¹⁰ a dohody o vystoupení Spojeného království¹¹.

⁹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/2065 ze dne 19. října 2022 o jednotném trhu digitálních služeb a o změně směrnice 2000/31/ES (nařízení o digitálních službách) (Úř. věst. L 277, 27.10.2022, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2065/oj>).

¹⁰ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES ze dne 29. dubna 2004 o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států, o změně nařízení (EHS) č. 1612/68 a o zrušení směrnic 64/221/EHS, 68/360/EHS, 72/194/EHS, 73/148/EHS, 75/34/EHS, 75/35/EHS, 90/364/EHS, 90/365/EHS a 93/96/EHS (Úř. věst. L 158, 30.4.2004, s. 77, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2004/38/oj>).

- (31) Irsko se účastní této směrnice v souladu s čl. 5 odst. 1 Protokolu č. 19 o schengenském *acquis* začleněném do rámce Evropské unie, připojeného ke Smlouvě o Evropské unii a Smlouvě o fungování Evropské unie, a v souladu s čl. 6 odst. 2 rozhodnutí Rady 2002/192/ES¹².
- (32) V souladu s články 1 a 2 Protokolu o postavení Dánska, připojeného ke Smlouvě o Evropské unii a ke Smlouvě o fungování Evropské unie, se Dánsko neúčastní přijímání této směrnice, a tato směrnice pro ně není závazná ani použitelná. Vzhledem k tomu, že tato směrnice navazuje na schengenské *acquis*, mělo by se Dánsko v souladu s článkem 4 uvedeného protokolu do šesti měsíců ode dne přijetí této směrnice Radou rozhodnout, zda ji provede ve svém vnitrostátním právu.
- (33) Pokud jde o Island a Norsko, rozvíjí tato směrnice ta ustanovení schengenského *acquis* ve smyslu Dohody uzavřené mezi Radou Evropské unie a Islandskou republikou a Norským královstvím o přidružení těchto dvou států k provádění, uplatňování a rozvoji schengenského *acquis*¹³, která spadají do oblastí uvedených v čl. 1 bodě A rozhodnutí Rady 1999/437/ES¹⁴.
- (34) Pokud jde o Švýcarsko, rozvíjí tato směrnice ta ustanovení schengenského *acquis* ve smyslu Dohody mezi Evropskou unií, Evropským společenstvím a Švýcarskou konfederací o přidružení Švýcarské konfederace k provádění, uplatňování a rozvoji schengenského *acquis*¹⁵, která spadají do oblastí uvedených v čl. 1 bodě A rozhodnutí 1999/437/ES ve spojení s článkem 3 rozhodnutí Rady 2008/146/ES¹⁶.
- (35) Pokud jde o Lichtenštejnsko, rozvíjí tato směrnice ta ustanovení schengenského *acquis* ve smyslu Protokolu mezi Evropskou unií, Evropským společenstvím, Švýcarskou konfederací a Lichtenštejnským knížectvím o přistoupení Lichtenštejnského knížectví k Dohodě mezi Evropskou unií, Evropským společenstvím a Švýcarskou konfederací o přidružení Švýcarské konfederace k provádění, uplatňování a rozvoji schengenského *acquis*¹⁷, která spadají do oblastí uvedených v čl. 1 bodě A rozhodnutí 1999/437/ES ve spojení s článkem 3 rozhodnutí Rady 2011/350/EU¹⁸.

¹¹ Dohoda o vystoupení Spojeného království Velké Británie a Severního Irska z Evropské unie a Evropského společenství pro atomovou energii, 2019/C 384 I/01 (Úř. věst. C 384 I, 12.11.2019, s. 1, ELI: [http://data.europa.eu/eli/treaty/withd/2019\(3\)/oj](http://data.europa.eu/eli/treaty/withd/2019(3)/oj)).

¹² Rozhodnutí Rady 2002/192/ES ze dne 28. února 2002 o žádosti Irska, aby se na ně vztahovala některá ustanovení schengenského *acquis* (Úř. věst. L 64, 7.3.2002, s. 20, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2002/192/oj>).

¹³ Úř. věst. L 176, 10.7.1999, s. 36, ELI: [http://data.europa.eu/eli/agree_international/1999/439\(1\)/oj](http://data.europa.eu/eli/agree_international/1999/439(1)/oj).

¹⁴ Rozhodnutí Rady 1999/437/ES ze dne 17. května 1999 o některých opatřeních pro uplatňování dohody uzavřené mezi Radou Evropské unie a Islandskou republikou a Norským královstvím o přidružení těchto dvou států k provádění, uplatňování a rozvoji schengenského *acquis* (Úř. věst. L 176, 10.7.1999, s. 31, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/1999/437/oj>).

¹⁵ Úř. věst. L 53, 27.2.2008, s. 52.

¹⁶ Rozhodnutí Rady 2011/350/EU ze dne 7. března 2011 o uzavření Protokolu mezi Evropskou unií, Evropským společenstvím, Švýcarskou konfederací a Lichtenštejnským knížectvím o přistoupení Lichtenštejnského knížectví k dohodě mezi Evropskou unií, Evropským společenstvím a Švýcarskou konfederací o přidružení Švýcarské konfederace k provádění, uplatňování a rozvoji schengenského *acquis* jménem Evropské unie, pokud jde o zrušení kontrol na vnitřních hranicích a pohyb osob (Úř. věst. L 160, 18.6.2011, s. 19, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2011/350/oj>).

¹⁷ Úř. věst. L 160, 18.6.2011, s. 21.

¹⁸ Rozhodnutí Rady 2011/350/EU ze dne 7. března 2011 o uzavření Protokolu mezi Evropskou unií, Evropským společenstvím, Švýcarskou konfederací a Lichtenštejnským knížectvím o přistoupení Lichtenštejnského knížectví k dohodě mezi Evropskou unií, Evropským společenstvím a Švýcarskou konfederací o přidružení Švýcarské konfederace k provádění, uplatňování a rozvoji schengenského

- (36) Pokud jde o Kypr, Bulharsko a Rumunsko, představuje tato směrnice akt navazující na schengenského *acquis* nebo s ním jinak související ve smyslu čl. 3 odst. 1 aktu o přistoupení z roku 2003 a čl. 4 odst. 1 aktu o přistoupení z roku 2005.

PŘIJALY TUTO SMĚRNICI:

Článek 1

Předmět

Tato směrnice stanoví minimální pravidla týkající se definice trestných činů a sankcí v oblasti napomáhání k nepovolenému vstupu, tranzitu a pobytu státních příslušníků třetích zemí, jakož i opatření k předcházení páčání těchto trestných činů a boji proti němu.

Článek 2

Definice

Pro účely této směrnice se rozumí:

1. „státním příslušníkem třetí země“ osoba, která není občanem Unie ve smyslu čl. 20 odst. 1 Smlouvy o fungování Evropské unie a která není osobou požívající práva na volný pohyb podle práva Unie ve smyslu čl. 2 odst. 5 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/399¹⁹;
2. „nezletilou osobou bez doprovodu“ státní příslušník třetí země mladší 18 let, který vstupuje na území členských států bez doprovodu dospělé osoby, jež za ni podle právních předpisů nebo praxe dotyčného členského státu odpovídá, a to po dobu, po kterou se skutečně nenachází v péči takové osoby, včetně nezletilé osoby, která je ponechána bez doprovodu po vstupu na území členských států;
3. „právní osobou“ se rozumí jakýkoli právní subjekt, jemuž takový status náleží podle použitelného vnitrostátního práva, kromě států nebo veřejných subjektů při výkonu státní moci a veřejných mezinárodních organizací.

Článek 3

Trestné činy

1. Členské státy zajistí, aby záměrná pomoc státnímu příslušníkovi třetí země při vstupu na území kteréhokoli členského státu, tranzitu přes něj nebo pobytu na něm v rozporu s příslušnými právními předpisy Unie nebo dotyčného členského státu o vstupu, tranzitu a pobytu státních příslušníků třetích zemí představovala trestný čin, pokud:
 - a) osoba, která toto jednání provádí, přímo nebo nepřímo žádá, obdrží nebo přijme finanční nebo hmotný prospěch nebo jeho příslib, nebo jednání provádí za účelem získání tohoto prospěchu; nebo
 - b) existuje vysoká pravděpodobnost způsobení vážné újmy určité osobě.

acquis jménem Evropské unie, pokud jde o zrušení kontrol na vnitřních hranicích a pohyb osob (Úř. věst. L 160, 18.6.2011, s. 19, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2011/350/oj>).

¹⁹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/399 ze dne 9. března 2016, kterým se stanoví kodex Unie o pravidlech upravujících přeshraniční pohyb osob (Schengenský hraniční kodex) (Úř. věst. L 077, 23.3.2016, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/399/oj>).

2. Členské státy zajistí, aby veřejné navádění státních příslušníků třetí země ke vstupu na území kteréhokoli členského státu, tranzitu přes něj nebo pobytu na něm v rozporu s příslušnými právními předpisy Unie nebo dotyčného členského státu o vstupu, tranzitu a pobytu státních příslušníků třetích zemí představovalo trestný čin.

Článek 4

Závažné trestné činy

Členské státy zajistí, aby jednání uvedené v článku 3 představovalo závažný trestný čin, pokud:

- a) byl trestný čin spáchán v rámci zločinného spolčení ve smyslu rámcového rozhodnutí Rady 2008/841/SVV²⁰;
- b) trestný čin úmyslně nebo z hrubé nedbalosti způsobil vážnou újmu státním příslušníkům třetích zemí, kteří byli obětí tohoto trestného činu, nebo ohrozil jejich život;
- c) trestný čin byl spáchán za použití hrubého násilí;
- d) státní příslušníci třetích zemí, kteří byli obětí tohoto trestného činu, byli obzvláště zranitelní, včetně nezletilých osob bez doprovodu;
- e) trestný čin zapříčinil smrt státních příslušníků třetích zemí, kteří byli obětí tohoto trestného činu.

Článek 5

Návod, pomoc a účastenství a pokus

Členské státy zajistí, aby navádění, pomoc a účastenství a pokus o spáchání některého z trestných činů uvedených v čl. 3 odst. 1 a článku 4 bylo možné trestat jako trestné činy.

Článek 6

Sankce ukládané fyzickým osobám

- 1. Členské státy přijmou nezbytná opatření k zajištění toho, aby za trestné činy uvedené v člancích 3, 4 a 5 bylo možné uložit účinné, přiměřené a odrazující trestní sankce.
- 2. Členské státy přijmou nezbytná opatření k zajištění toho, aby za trestné činy uvedené v článku 3 bylo možné uložit trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby nejméně tři roky.
- 3. Členské státy přijmou nezbytná opatření k zajištění toho, aby za trestné činy uvedené v čl. 4 písm. a) až d) bylo možné uložit trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby nejméně deseti let.
- 4. Členské státy přijmou nezbytná opatření k zajištění toho, aby za trestné činy uvedené v čl. 4 písm. e), včetně pokusů o spáchání trestného činu uvedeného v tomto ustanovení, bylo možné uložit trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby nejméně patnáct let.

²⁰ Rámcové rozhodnutí Rady 2008/841/SVV ze dne 24. října 2008 o boji proti organizované trestné činnosti (Úř. věst. L 300, 11.11.2008, s. 42, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_framw/2008/841/oj).

5. Kromě trestních sankcí uložených podle odstavců 1 až 4 přijmou členské státy nezbytná opatření, aby zajistily, že fyzickým osobám, které byly odsouzeny za spáchání některého z trestných činů uvedených v člancích 3, 4 a 5, mohou být příslušným orgánem uloženy trestní nebo jiné než trestní sankce nebo opatření, včetně:
- a) odnětí povolení nebo oprávnění k výkonu činnosti, která vedla ke spáchání trestného činu, nebo zákaz vykonávat přímo nebo zprostředkovaně profesní činnost, při jejímž výkonu byl trestný čin spáchán;
 - b) vrácení po výkonu trestu v členském státě nebo vykonání uloženého trestu nebo jeho části do třetí země návratu, aniž jsou dotčena příznivější ustanovení, která se mohou použít na základě práva Unie nebo vnitrostátního práva;
 - c) zákazu vstupu a pobytu na území členských států po přiměřenou dobu nejvýše deseti let, aniž jsou dotčena příznivější ustanovení, která se mohou použít na základě práva Unie nebo vnitrostátního práva;
 - d) vyloučení z přístupu k veřejnému financování, včetně výběrových řízení, grantů a koncesí;
 - e) pokut;
 - f) zajištění a konfiskace výnosů získaných z trestného činu a nástrojů použitých k jeho spáchání v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2014/42/EU²¹.

Článek 7

Odpovědnost právnických osob

1. Členské státy přijmou opatření nezbytná k zajištění toho, aby právnickou osobu bylo možno činit odpovědnou za trestné činy uvedené v člancích 3, 4 a 5 spáchané v její prospěch osobou jednající samostatně nebo jako člen orgánu právnické osoby, která v rámci této právnické osoby působí ve vedoucím postavení na základě:
 - a) oprávnění zastupovat tuto právnickou osobu;
 - b) pravomoci přijímat rozhodnutí jménem této právnické osoby;
 - c) pravomoci vykonávat kontrolu v rámci této právnické osoby.
2. Členské státy také přijmou opatření nezbytná k zajištění odpovědnosti právnické osoby v případech, kdy nedostatek dohledu nebo kontroly ze strany osoby uvedené v odstavci 1 tohoto článku umožnil spáchání trestných činů uvedených v člancích 3, 4 a 5 ve prospěch uvedené právnické osoby osobou jí podřízenou.
3. Odpovědnost právnické osoby podle odstavců 1 a 2 nevylučuje vedení trestního řízení proti fyzickým osobám, které jsou pachateli, návodci či pomocníky u trestných činů uvedených v člancích 3, 4 a 5.

²¹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/42/EU ze dne 3. dubna 2014 o zajišťování a konfiskaci nástrojů a výnosů z trestné činnosti v Evropské unii (Úř. věst. L 127, 29.4.2014, s. 39 ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2014/42/oj>).

Článek 8

Sankce ukládané právnickým osobám

1. Členské státy přijmou nezbytná opatření k zajištění toho, aby právnickým osobám, které byly shledány odpovědnými za trestný čin podle článku 7, bylo možné uložit účinné, přiměřené a odrazující sankce.
2. Členské státy přijmou nezbytná opatření k zajištění toho, aby sankce nebo opatření ukládaná právnickým osobám odpovědným podle článku 7 za trestné činy uvedené v člancích 3, 4 a 5 mohly zahrnovat:
 - a) pokuty trestní nebo jiné povahy;
 - b) zbavení oprávnění pobírat veřejné výhody, podporu nebo dotace;
 - c) dočasný či trvalý zákaz přístupu k veřejnému financování, včetně zadávacích řízení, poskytování grantů a udělování koncesí;
 - d) dočasný nebo trvalý zákaz provozování obchodní činnosti;
 - e) uložení soudního dohledu;
 - f) zrušení rozhodnutím soudu;
 - g) dočasné nebo trvalé uzavření provozoven použitých ke spáchání trestného činu;
 - h) odejmutí povolení a oprávnění k výkonu činností, které vedly ke spáchání trestného činu;
 - i) zajištění a konfiskace výnosů získaných z trestného činu a nástrojů použitých k jeho spáchání v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2014/42/EU²².
3. Výše trestních nebo jiných pokut musí být přiměřená závažnosti jednání a individuálním, finančním a jiným okolnostem dotčené právnické osoby. Členské státy přijmou nezbytná opatření k zajištění toho, aby maximální výše těchto pokut nebyla nižší než:
 - a) 3 % celkového celosvětového obratu právnické osoby buď v hospodářském roce předcházejícím roku, v němž byl trestný čin spáchán, nebo v hospodářském roce předcházejícím rozhodnutí o uložení pokuty za trestné činy uvedené v článku 3;
 - b) 5% celkového celosvětového obratu právnické osoby buď v hospodářském roce předcházejícím roku, v němž byl trestný čin spáchán, nebo v hospodářském roce předcházejícím rozhodnutí o uložení pokuty za trestné činy uvedené v čl. 4 písm. a) až d);
 - c) 6% celkového celosvětového obratu právnické osoby buď v hospodářském roce předcházejícím roku, v němž byl trestný čin spáchán, nebo v hospodářském roce předcházejícím rozhodnutí o uložení pokuty za trestné činy uvedené v čl. 4 písm. e).
4. Při stanovení trestních nebo jiných pokut podle odstavce 3 mohou členské státy stanovit pravidla použitelná v případech, kdy není možné určit výši pokuty na základě celkového celosvětového obratu právnické osoby v hospodářském roce

22

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/42/EU ze dne 3. dubna 2014 o zajišťování a konfiskaci nástrojů a výnosů z trestné činnosti v Evropské unii (Úř. věst. L 127, 29.4.2014, s. 39 ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2014/42/oj>).

předcházejícím roku, v němž byl spáchán trestný čin, nebo v hospodářském roce předcházejícím rozhodnutí o uložení pokuty.

Článek 9

Přitěžující okolnosti

Členské státy přijmou nezbytná opatření, aby zajistily, že v souvislosti s trestnými činy uvedenými v článcích 3, 4 a 5 mohou být za přitěžující okolnosti považovány následující okolnosti:

- a) trestný čin spáchala úřední osoba při výkonu svých povinností;
- b) trestný čin zapojil státní příslušníky třetích zemí, kteří byli obětí trestného činu, do nelegálního zaměstnávání, nebo k němu vedl, jak je uvedeno ve směrnici Evropského parlamentu a Rady 2009/52/ES²³;
- c) pachatel byl již dříve pravomocně odsouzen za trestné činy stejné povahy podle článků 3, 4 nebo 5;
- d) trestný čin vedl k vykořisťování nebo zneužívání státního příslušníka třetí země, který byl obětí trestného činu, nebo k němu vedl;
- e) státní příslušníci třetích zemí, kteří jsou obětí trestného činu, byli zbaveni svých dokladů totožnosti nebo cestovních dokladů;
- f) trestný čin byl spáchán s palnou zbraní.

Článek 10

Polehčující okolnosti

Členské státy přijmou nezbytná opatření k zajištění toho, aby v souvislosti s trestnými činy uvedenými v článcích 3, 4 a 5 mohlo být považováno za polehčující okolnost, že pachatel poskytne příslušným orgánům informace, které by jinak nemohly získat, a pomůže jim tak:

- a) k identifikaci nebo soudnímu stíhání dalších pachatelů; nebo
- b) k nalezení důkazů.

Článek 11

Promlčecí doby pro trestné činy

1. Ve vztahu k trestným činům uvedeným v článcích 3, 4 a 5 přijmou členské státy nezbytná opatření ke stanovení promlčecí doby dostatečně dlouhé, počítáno od spáchání trestného činu, aby byly dané trestné činy účinně vyšetřovány a stíhány a aby proběhlo účinné soudní řízení a bylo vydáno soudní rozhodnutí.
2. Členské státy přijmou nezbytná opatření, aby umožnily vyšetřování, stíhání, soudní řízení a vydání soudního rozhodnutí ve vztahu k:
 - a) trestným činům uvedeným v článku 3 po dobu nejméně sedmi let od spáchání trestného činu;

²³ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/52/ES ze dne 18. června 2009 o minimálních normách pro sankce a opatření vůči zaměstnavatelům neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí (Úř. věst. L 168, 30.6.2009, s. 24, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/52/oj>).

- b) trestným činům uvedeným v čl. 4 písm. a) až d) po dobu nejméně deseti let od spáchání trestného činu;
- c) trestným činům uvedeným v čl. 4 písm. e), včetně pokusu o spáchání trestného činu uvedeného v čl. 4 písm. e), po dobu nejméně patnácti let od spáchání trestného činu.
3. Členské státy přijmou nezbytná opatření, aby umožnily výkon:
- a) trestu odnětí svobody v případě trestného činu, který byl uložen na základě pravomocného odsouzení za trestný čin uvedený v článku 3 po dobu nejméně sedmi let ode dne pravomocného odsouzení;
- b) trestu odnětí svobody v případě trestného činu, který byl uložen na základě pravomocného odsouzení za trestný čin uvedený v článku 4 písm. a) až d) po dobu nejméně deseti let ode dne pravomocného odsouzení;
- c) trestu odnětí svobody v případě trestného činu, který byl uložen na základě pravomocného odsouzení za trestný čin uvedený v čl. 4 písm. e), včetně pokusů o spáchání trestného činu uvedeného v čl. 4 písm. e), po dobu nejméně patnácti let ode dne pravomocného odsouzení.
4. Odchylně od odstavců 2 a 3 mohou členské státy stanovit kratší promlčecí lhůtu, za podmínky, že lze její běh v případě určitého jednání přerušit nebo zastavit. Tato doba nesmí být kratší než:
- a) pět let u trestných činů uvedených v článku 3;
- b) osm let u trestných činů uvedených v čl. 4 písm. a) až d);
- c) deset let u trestných činů uvedených v čl. 4 písm. e), včetně pokusu o spáchání trestného činu uvedeného v čl. 4 písm. e).

Článek 12

Soudní příslušnost

1. Členský stát stanoví svou soudní příslušnost ve vztahu k trestnému činu uvedenému v člancích 3, 4 a 5, pokud tento trestný čin:
- a) je spáchán zcela nebo zčásti na jeho území;
- b) je spáchán jeho státním příslušníkem nebo státním příslušníkem třetí země, který má obvyklé bydliště na jeho území;
- c) je spáchán ve prospěch právnické osoby:
- i) usazené na jeho území;
- ii) v souvislosti s podnikáním, které je zcela nebo zčásti prováděno na jeho území;
- d) je spáchán na palubě lodi plující pod jeho vlajkou nebo na palubě v něm registrovaného letadla;
- e) má za následek vstup, tranzit nebo pobyt státních příslušníků třetích zemí, kteří byli obětí trestného činu, na území tohoto členského státu.
2. Členské státy stanoví soudní příslušnost pro pokusy o spáchání trestného činu uvedeného v čl. 4 písm. e), pokud by toto jednání představovalo trestný čin, pro který by byla stanovena soudní příslušnost podle odstavce 1.

3. Za účelem stíhání trestných činů uvedených v člancích 3, 4 a 5 spáchaných mimo území členského státu přijme každý členský stát nezbytná opatření, aby zajistil, že se na jeho soudní příslušnost nevztahuje žádná z těchto podmínek:
 - a) jednání je trestným činem v místě, v němž bylo spácháno;
 - b) trestní stíhání může být zahájeno pouze po předání informací ze státu, kde byl trestný čin spáchán.
4. Spadá-li některý z trestných činů uvedených v člancích 3, 4 a 5 do soudní příslušnosti více členských států, dohodnou se, který z nich povede trestní řízení. Je-li to vhodné a v souladu s článkem 12 rámcového rozhodnutí 2009/948/SVV, předá se věc Eurojustu.

Článek 13

Předcházení trestným činům

1. Členské státy přijmou vhodná opatření, jako jsou informační a osvětové kampaně a výzkumné a vzdělávací programy, jejichž cílem je zvýšit povědomí veřejnosti a omezit páchaní trestných činů uvedených v člancích 3, 4 a 5.
2. Členské státy případně přijmou nezbytná opatření k provádění činností uvedených v odstavci 1 ve spolupráci s ostatními členskými státy, příslušnými agenturami Unie a třetími zeměmi.

Článek 14

Zdroje

Členské státy zajistí, aby vnitrostátní orgány příslušné k odhalování, vyšetřování a stíhání trestných činů uvedených v člancích 3, 4 a 5 nebo k rozhodování o nich, měly dostatečný počet kvalifikovaných pracovníků a dostatečné finanční, technické a technologické zdroje nezbytné k účinnému výkonu svých funkcí souvisejících s prováděním této směrnice.

Článek 15

Odborná příprava

1. Členské státy přijmou nezbytná opatření, aby příslušníkům svých donucovacích orgánů, soudcům a zaměstnancům orgánů pověřených vyšetřováním trestných činů a soudním řízením o trestných činech uvedených v člancích 3, 4 a 5, které spadají do oblasti působnosti této směrnice, zajistily odpovídající zdroje a pravidelné specializované vzdělávání.
2. Aniž je dotčena nezávislost soudnictví, přijmou členské státy nezbytná opatření k zajištění toho, aby soudcům, státním zástupcům, pracovníkům donucovacích orgánů a soudů a pracovníkům příslušných orgánů, kteří se účastní trestního řízení a vyšetřování, byla poskytována specializovaná pravidelná odborná příprava s ohledem na cíle této směrnice.

Článek 16

Vyšetřovací nástroje

Členské státy přijmou nezbytná opatření k zajištění toho, aby byly k dispozici účinné a přiměřené vyšetřovací nástroje k vyšetřování nebo stíhání trestných činů uvedených v

článcích 3, 4 a 5. Tyto nástroje případně zahrnují zvláštní vyšetřovací nástroje, například ty, které se používají v boji proti organizované nebo jiné závažné trestné činnosti.

Článek 17

Shromažďování údajů a statistické údaje

1. Členské státy shromažďují statistické údaje v členění podle druhu trestných činů uvedených v článcích 3, 4 a 5.
2. Statistické údaje uvedené v odstavci 1 zahrnují alespoň:
 - a) počet státních příslušníků třetích zemí, kteří se stali obětí trestného činu, v členění podle státní příslušnosti, pohlaví a věku (dítě/dospělý);
 - b) průměrnou délku vyšetřování případů;
 - c) počet fyzických osob stíhaných za trestné činy uvedené v této směrnici, v členění podle pohlaví a státní příslušnosti;
 - d) počet právnických osob stíhaných za trestné činy uvedené v této směrnici, v členění podle místa usazení;
 - e) počet rozhodnutí orgánů činných v trestním řízení, v členění podle typu rozhodnutí (stíhání ano či ne);
 - f) počet pravomocných soudních rozhodnutí v členění podle typu rozhodnutí (odsuzující, zprošťující, zamítavé ve věci samé nebo nikoliv a včetně usnesení, která se netýkají soudního řízení);
 - g) počet fyzických osob odsouzených za trestné činy uvedené v této směrnici, v členění podle pohlaví a státní příslušnosti;
 - h) počet fyzických osob, jimž byly uloženy sankce, v členění podle druhu a výše sankce (odnětí svobody, pokuty, jiné), pohlaví a občanství;
 - i) počet právnických osob odsouzených za trestné činy uvedené v této směrnici a potrestaných;
 - j) počet potrestaných právnických osob, v členění podle místa usazení a typu sankce (pokuty, ostatní);
 - k) průměrnou délku řízení před soudy prvního, druhého a kasačního stupně.
3. Členské státy každoročně do 1. července zveřejní statistické údaje uvedené v druhém odstavci za předcházející rok, a to ve strojově čitelném a strukturovaném formátu, a předají je Komisi.

Článek 18

Nahrazení směrnice 2002/90/ES a rámcového rozhodnutí 2002/946/SVV

1. Směrnice 2002/90/ES a rámcové rozhodnutí 2002/946/SVV se v členských státech vázaných touto směrnicí nahrazují, aniž jsou dotčeny povinnosti dotčených členských států související s lhůtami k provedení těchto nástrojů ve vnitrostátním právu.
2. Pokud jde o členské státy vázané touto směrnicí, považují se odkazy na směrnici 2002/90/ES a rámcové rozhodnutí 2002/946/SVV za odkazy na tuto směrnici.

Článek 19

Provedení ve vnitrostátním právu

1. Členské státy uvedou v účinnost právní a správní předpisy nezbytné k dosažení souladu s touto směrnicí nejpozději do [jeden roku od vstupu této směrnice v platnost]. Znění těchto předpisů neprodleně sdělí Komisi.
2. Tyto předpisy přijaté členskými státy musí obsahovat odkaz na tuto směrnici nebo musí být takový odkaz učiněn při jejich úředním vyhlášení. Způsob odkazu si stanoví členské státy.
3. Členské státy sdělí Komisi znění hlavních ustanovení vnitrostátních právních předpisů, které přijmou v oblasti působnosti této směrnice.

Článek 20

Vstup v platnost

Tato směrnice vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Článek 21

Určení

Tato směrnice je určena členskými státy v souladu se Smlouvami.

V Bruselu dne

*Za Evropský parlament
předseda/předsedkyně*

*Za Radu
předseda/předsedkyně*